

Opracował:

Tadeusz Trepanowski (Łomżyńskie Towarzystwo Naukowe im. Wagów)

email: t.trepanowski@interia.pl

Alexander Flera z Nowogrodu koło Łomży. Biogram łomżyńskiego emigranta

Alexander Flera urodził się w Nowogrodzie w rodzinie Tomasz Flery i Marii z Szymanowskich. Data jego urodzenia 23 sierpnia 1879 r. wyryta na nagrobku znajdującym się na amerykańskim cmentarzu może być błędna i nie jest potwierdzona dokumentem źródłowym, ponieważ w Archiwum Państwowym w Białymstoku brak ksiąg metrykalnych z okresu, kiedy przypuszczalnie Aleksander mógł się urodzić. Inne dokumenty, np.: spis ludności z 1930 r. wskazują, że urodził się w 1885 r., a wiek podany podczas spisu w 1940 r. wskazuje, że urodził się w 1884 r.¹

---

¹ Odnalazłem listę pasażerską, wojskową kartę rejestracyjną z okresu I wojny światowej oraz dokumenty naturalizacyjne Aleksandra Flery urodzonego 16 czerwca 1888 r. w Nowogrodzie, lecz jest to inna osoba, gdyż początkowo po przybyciu do Stanów Zjednoczonych mieszkał on w stanie Massachusetts, a później w Detroit w stanie Michigan.

Rodzeństwo Aleksandra:

Władysław Flera ur. około 1880 r. w Nowogrodzie. Zmarł w wieku niemowlęcym.

Viktor Flera ur. 4 grudnia 1888 r. w Nowogrodzie. Zmarł w 1950 r.

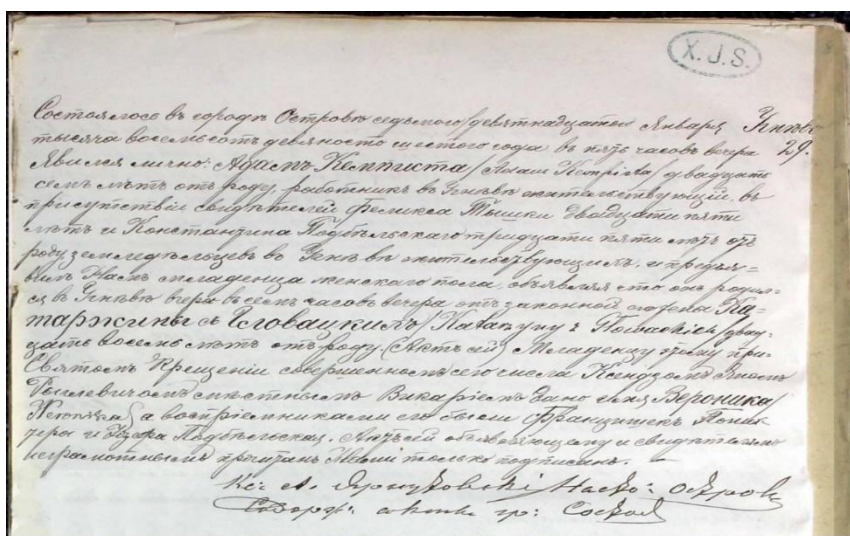
Wincenty Flera urodził się 12 lutego 1895 r. Zmarł w 1944 r.²

Emigracja:

Aleksander wyemigrował do Stanów Zjednoczonych prawdopodobnie w 1903 r. Zamieszkał na terenie stanu Pennsylvania. W 1910 r. podczas przeprowadzanego spisu mieszkańców Stanów Zjednoczonych odnotowany został jako mieszkaniec miejscowości Noyes³, położonej w hrabstwie Clinton⁴ w Pensylwanii.

Małżeństwo:

1 maja 1912 r. w Minersville, Schuylkill, Pennsylvania poślubił 16-letnią polską emigrantkę **Weronikę Helenę Kempisty** urodzoną 18 stycznia 1896 r., we wsi Ugniewo⁵ córkę Adama i Katarzyny z Głowackich.

Akt urodzenia Weroniki Kempisty⁶

² Skład rodzeństwa na podstawie informacji zamieszczonej na stronie internetowej ancestry 17 marca 2014 r. przez osobę posługującą się nickiem kjdunham82

³ Noyes – mała miejscowość w hrabstwie Clinton, licząca około 400 mieszkańców.

⁴ Clinton, hrabstwo w północno-środkowej Pensylwanii, USA, położone na płaskowyżu Allegheny. Przez centrum hrabstwa przepływa rzeka Susquehanna West Branch, która wije się w głębokiej dolinie. Obszary rekreacyjne obejmują góry Bald Eagle i Sugar Valley, pięć parków stanowych oraz las stanowy.

⁵ Ugniewo – wieś w Polsce położona w województwie mazowieckim, w powiecie ostrowskim, w gminie Ostrów Mazowiecka. W 1954 r. w granicach Ostrowi Mazowieckiej, w latach 1975–1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa ostrołęckiego. W czasie II wojny światowej przez Ugniewo przebiegała granica niemiecko-radziecka.

⁶ Miejsce przechowywania księgi metrykalnej: Archiwum Państwowe w Warszawie Oddział w Pułtuskul. Zaułek 22, 06–100 Pułtusk.

Fotografia ślubna Aleksandra Flery i Weroniki Kempisty⁷

Weronika wyemigrowała do Stanów Zjednoczonych 9 listopada 1911 r. W podróż za ocean wypłynęła z niemieckiego portu w Hamburgu na statku „Prinz Oskar”. Płynęła do ojca, Adama Kempistego zamieszkałego w Minersville w stanie Pennsylvania. Do portu w Filadelfii przybyła 25 listopada 1911 r. Na podróż do miejsca docelowego miała wykupiony bilet. Posiadała przy sobie gotówkę w kwocie sześciu dolarów amerykańskich.

Family name Kempista		Given name Weronika		Accompanied by 5/2	
Place of birth (town, country, etc.) Wugniewo Russia		Age 15	Sex F	M. S. S	Occupation F. Hand
Race Polish		Nationality Russia		Last permanent residence (town, country, etc.) Wugniewo - Russia	
Name and address of nearest relative or friend in country whence alien came Mother - Kataryna Kempista - Wugniewo					
Ever in U. S.	From	To	Where	Passage paid by Father	
No				Ticket- Yes	
Destination, and name and address of relative or friend to join them Minersville, Pa. } Father, Adam Kempista, Box 619.					
Money shown \$6.00	Ever arrested and deported or excluded from admission		Head tax status		
Height 4	Weight 11	Complexion Fair	Hair Brown	Eyes Brown	Distinguishing marks None
Ship and date of landing and name of steamship Philadelphia, Pa. Nov. 25, 1911 - "Prinz Oskar" Hamburg					
Form 548-B, Jan. 1, 1911, N. Y. 8-10-37 1,300M					
Vol. No. 150	Page No. 69		Line No. 8	Manifest 9	

Karta przybycia Weroniki Kempisty do portu w Filadelfii⁸

⁷ Fotografia zamieszczona na stronie internetowej ancestry 17 marca 2014 r. przez osobę posługującą się nickiem kjdunham82

⁸ Pensylwania, Filadelfia. Karty indeksów list pasażerów z lat 1883–1948
<https://www.familysearch.org/ark:/61903/1:1:KFDZ-YL2>

Aleksander i Veronika mieli sześcioro dzieci.

Fotografia rodziny Flerów⁹

Drugi rząd: Anna Flera; Helena Flera; Józef Flera; Sara Popławska (1918–1975) – żona Józefa; Weronika Flera;
 Pierwszy rząd: Maria Flera; Aleksander Flera, Weronika Flera, Stanisława Flera.

Miejsca zamieszkania

Podczas czternastego, federalnego spisu ludności Stanów Zjednoczonych przeprowadzanego w 1920 r. Aleksander Flera mieszkał Noyes Township, w hrabstwie Clinton, w stanie Pennsylvania. Razem z nim i jego żoną Weroniką mieszkało czworo ich dzieci: Józef, Helena, Weronika, Anna o raz jego teść Adam Kempisty (błędnie zapisany jako Adam Kapusta) oraz lokator Ślusarski. Nazwisko Flerów w arkuszu spisowym zniekształcono i zapisano jako „Flair”. Z zapisów w arkuszu wynika, że Aleksander pracował w kopalni węgla.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	X	170	170	Flair, Alexander	Head	1	0	F	M	W	40	M
2	Rb			Weronika	Wife				F	W	24	M
3	WAA			Joseph	Son				M	W	6	S
4	0-6 H4			Helen	Daughter				F	W	4	S
5	WE 2			Weronika	Daughter				F	W	3 1/2	S
6	H 8			Annie	Daughter				F	W	1 1/2	S
7	B R			Kapusta Adam	Father in law				M	W	50	M
8				Ślusarski Gaspar	Boarder				M	W	30	M

Wycinek spisu ludności z 1920 r. zawierający skład rodziny Aleksandra Flery

⁹ Fotografia z opisem osób zamieszczona na stronie internetowej ancestry 11 września 2016 r. przez osobę posługującą się nickiem kjdunham82

Od czerwca 1925 r. Aleksander Flera wraz z rodziną przeprowadził się do miasta Syracuse położonego w hrabstwie Onondaga w stanie New York i tam mieszkał aż do śmierci.

Aleksander Flera zmarł 8 września 1945 r. w Syracuse, hrabstwo Onondaga w stanie New York. Jego wiek określono na 66 lat, choć w związku z niepewną datą urodzenia mógł być młodszy.

Photo added by af

Alexander J. Flera

BIRTH	23 Aug 1879 Poland
DEATH	8 Sep 1945 (aged 66) Syracuse, Onondaga County, New York, USA
BURIAL	Holy Cross Polish National Catholic Cemetery Amboy, Onondaga County, New York, USA

Żona Aleksandra – Weronika przeżyła go o 36 lat. Po śmierci męża zawarła kolejny związek małżeński z Williamem Louisem Brownem. Związek ten zakończył się 23 lipca 1954 r. śmiercią Williama.

William Louis "BX" Brown

BIRTH	12 Sep 1895 Norwich, Chenango County, New York, USA
DEATH	23 Jul 1954 (aged 58) Syracuse, Onondaga County, New York, USA
BURIAL	Saint Agnes Cemetery Syracuse, Onondaga County, New York, USA

Family Members

Spouse

Veronika H. Kempisty Flera
1896–1981

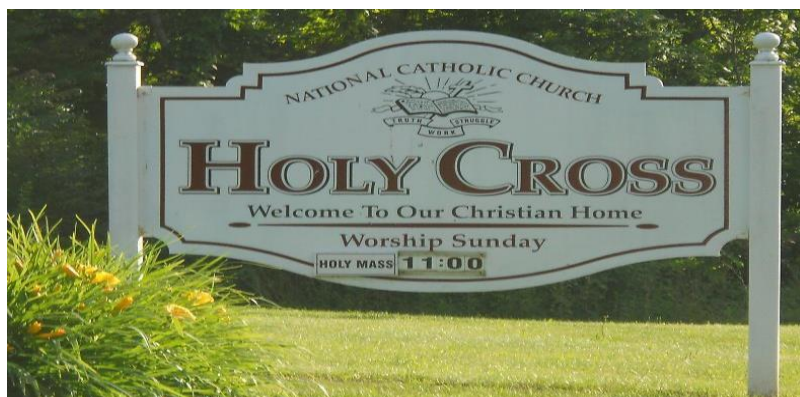
Veronika Helena Kempisty Flera zmarła 23 stycznia 1981 r. w Syracuse, Onondaga County, New York, USA w wieku 84 lat. Pochowana została razem ze swoim mężem Aleksandrem Flerą na Holy Cross Polish National Catholic Cemetery w Amboy, Onondaga County, New York, USA.

Data urodzenia Weroniki 4 lutego 1896 r. zapisana w księdze cmentarnej jest błędna. Według aktu urodzenia znajdującego się w Archiwum Państwowym w Białymstoku Oddział w Łomży urodziła się 18 stycznia 1896 r.

Nagrobek Aleksandra i Weroniki Flerów na polskim Katolickim Cmentarzu Narodowym Świętego Krzyża w Amboy

Ojciec Weroniki, **Adam Kempisty** urodzony w 1868 r. w Polsce, zmarł 2 kwietnia 1945 r. w wieku 77 lat w Syracuse, Onondaga County, New York, USA. Pochowany został na Holy Cross Polish National Catholic Cemetery Amboy, Onondaga County, New York, USA.

Dzieci Aleksandra i Weroniki:

Józef Jan (Joseph John) Flera urodzony 31 sierpnia 1913 r., w Bitumen, hrabstwo Clinton w stanie Pennsylvania. Zmarł 5 sierpnia 1994 r. w Syracuse, hrabstwo Onondaga, w stanie Nowy Jork. Żył 80 lat. Pochowany została na Sacred Heart Cemetery (Cmentarz Najświętszego Serca) w Syracuse. Żona Józefa, Sara zmarła 19 lat wcześniej, 5 czerwca 1975 r. Żyła 57 lat. W 1999 r. zmarła ich córka Arlene Flera urodzona w 1938 r.

Photo added by Tami

Joseph Flera

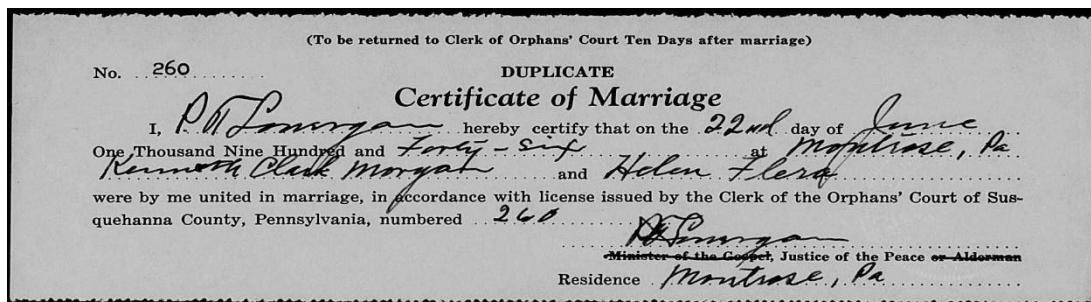
BIRTH	31 Aug 1913 Bitumen, Clinton County, Pennsylvania, USA
DEATH	5 Aug 1994 (aged 80) Syracuse, Onondaga County, New York, USA
BURIAL	Sacred Heart Cemetery Syracuse, Onondaga County, New York, USA
MEMORIAL ID	218032563 · View Source

Dane dotyczące Józefa Flery pochodzą ze strony internetowej¹⁰

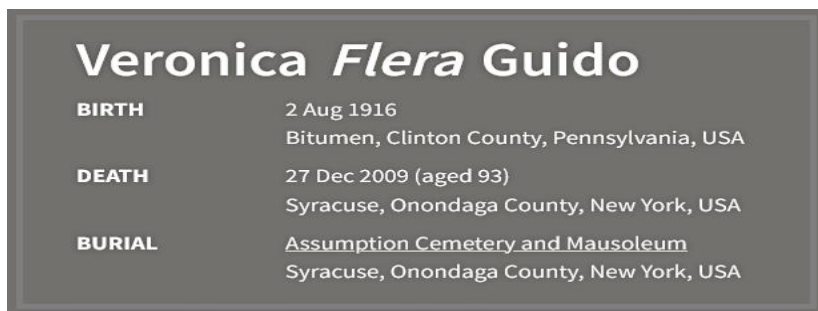
Helena (Helen) Flera urodzona ok. 1915 r. w Bitumen, hrabstwo Clinton w stanie Pennsylvania. Pracowała jako operator windy. 22 czerwca 1946 r. w Susquehanna, Pennsylvania, w wieku 31 lat wyszła za mąż za 33-letniego Kennetha Clarka Morgana.

Świadectwo zawarcia małżeństwa pomiędzy Heleną Flerą a Kennethem Clarkiem Morganem.

Weronika (Veronica) J. Flera urodzona 2 sierpnia 1916 r. w Bitumen, hrabstwo Clinton w stanie Pennsylvania.

Dane dotyczące Józefa Flery Weroniki Flery, po mężu Guido pochodzą ze strony internetowej¹¹

Anna Dolores (Ann Dolores) Flera, po mężu **Horton**, urodzona 23 listopada 1918 r. w Bitumen, hrabstwo Clinton w stanie Pennsylvania. Zmarła w wieku 76 lat w styczniu 1994 r. w Onondaga, w hrabstwie Onondaga, w stanie New York. Poprzednie miejsce zamieszkania Liverpool, Onondaga, New York, USA¹².

Maria Anna (Mary Ann) Flera, po mężu **Keefe**, urodzona 28 grudnia 1921 r. w Bitumen, hrabstwo Clinton w stanie Pennsylvania. Zmarła 3 stycznia 2004 r., w wieku 82 lat po przegranej walce z rakiem. Zgodnie ze swoją wolą życie zakończyła w swoim domu wybudowanym wraz z mężem Robertem Keefe, którym opiekowała się przez 10 lat podczas jego choroby. Mąż Marii zmarł przed nią w 1984 roku. W ostatnich dniach życia Marią opiekowały się jej córki Marilyn i Carol. Oprócz nich Maria pozostawiła zięciów Edwarda

¹⁰ <https://www.findagrave.com/memorial/218032563/joseph-flera>

¹¹ <https://www.findagrave.com/memorial/229780886/veronica-guido>

¹² <https://www.familysearch.org/ark:/61903/1:1:6K9Q-RPKF>

Vespę i Nabila Bajjaly oraz wnuków: Roberta Vespę i jego żonę Christy; Jonathana Vespę z narzeczoną Kimberley Murphy; i wnuczki Brett Bajjaly i Blaine Bajjaly; siostry: Veronicę Guido i Stellę Schuss oraz kilka siostrzenic i siostrzeńców.

Mary A. Flera Keefe

BIRTH 28 Dec 1921
Bitumen, Clinton County, Pennsylvania, USA

DEATH 3 Jan 2004 (aged 82)
Syracuse, Onondaga County, New York, USA

BURIAL Assumption Cemetery and Mausoleum
Syracuse, Onondaga County, New York, USA

Photo added by Doug Nightingale, Jr

Dane dotyczące Marii Anny Flery, po mężu Keefe pochodzą ze strony internetowej¹³

Stanisława Rozalia (Stella Rose) Flera po mężu Schuss, urodzona 25 października 1926 r. w Syracuse, Onondaga, New York. Zmarła 24 stycznia 2017 r. w wieku 90 lat.

Stella Rose Flera Schuss

BIRTH 25 Oct 1926
Syracuse, Onondaga County, New York, USA

DEATH 24 Jan 2017 (aged 90)
Syracuse, Onondaga County, New York, USA

BURIAL Onondaga County Veterans Memorial Cemetery
Syracuse, Onondaga County, New York, USA

PLOT section H

Photo added by Cyndy

Dane dotyczące Stanisławy Rozalii Flery pochodzą ze strony internetowej¹⁴.

Łomża, 7 listopada 2023 r.

¹³ <https://www.findagrave.com/memorial/135222002/mary-a-keefe>
<https://www.familysearch.org/ark:/61903/1:1:6KM1-ZH1M> - Mary Ann Flera
Bitumin, Pennsylvania, United States

¹⁴<https://www.findagrave.com/memorial/229781414/stella-rose-schuss>